

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
VRHOVNI SUD
FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE
Broj: 10 0 K 004093 20 Kž 2
Sarajevo, 02.07.2020. godine

U IME FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE!

Vrhovni sud Federacije Bosne i Hercegovine u Sarajevu, u vijeću sastavljenom od sudija Nidžare Zlotrg kao predsjednice vijeća, Hurije Muratović i Vesne Stanković Čosović kao članova vijeća, uz sudjelovanje Amele Kešan kao zapisničara, u krivičnom predmetu protiv optuženog H.M., zbog krivičnog djela Ubistvo iz člana 166. stav 1. u vezi sa članom 28. Krivičnog zakona Federacije Bosne i Hercegovine i krivičnog djela Oduzimanje tuđe pokretnine iz člana 291. stav 1. Krivičnog zakona Federacije Bosne i Hercegovine, odlučujući o žalbama zamjenika glavnog kantonalnog tužitelja u Livnu i branitelja optuženog H.M., izjavljenim protiv presude Kantonalnog suda u Livnu broj 10 0 K 004093 19 K 2 od 07.11.2019. godine, u sjednici vijeća održanoj dana 02.07.2020. godine u prisutnosti federalne tužiteljice Fikrete Vranjkovina, optuženog H.M. i branitelja optuženog H.M., advokata Joze Ćurića iz Livna, donio je

P R E S U D U

Žalbe zamjenika glavnog kantonalnog tužitelja u Livnu i branitelja optuženog H.M. odbijaju se kao neosnovane i presuda Kantonalnog suda u Livnu broj 10 0 K 004093 19 K 2 od 07.11.2019. godine, potvrđuje.

O b r a z l o ž e n j e

Presudom Kantonalnog suda u Livnu broj 10 0 K 004093 19 K 2 od 07.11.2019. godine, optuženi H.M. oglašen je krivim zbog krivičnog djela Ubistvo iz člana 166. stav 1. u vezi sa članom 28. Krivičnog zakona Federacije Bosne i Hercegovine (KZ FBiH), za koje krivično djelo je temeljem istog zakonskog propisa a uz primjenu odredbi člana 49., 50. i člana 51. stav 1. tačka b) KZ FBiH osuđen na kaznu zatvora u trajanju od 1 (jedne) godine u koju kaznu mu je primjenom odredbe člana 57. stav 1. KZ FBiH uračunato vrijeme provedeno u pritvoru od 14.06.2017. godine do 28.06.2017. godine. Navedenom presudom primjenom odredbe člana 202. stav 1. Zakona o krivičnom postupku Federacije Bosne i Hercegovine (ZKP FBiH), optuženi je obavezan da naknadi troškove krivičnog postupka u iznosu od 450,00 KM, kao i da plati sudske paušal u iznosu od 50,00 KM u roku od 15 dana od dana pravosnažnosti presude, dok je primjenom odredbe člana 212. stav 3. ZKP FBiH, oštećeni T.N. sa imovinskopravnim zahtjevom upućen na parnični postupak.

Istom presudom na osnovu odredbe člana 299. tačka c) ZKP FBiH, optuženi je oslobođen od optužbe da je počinio krivično djelo Oduzimanje tuđe pokretnine iz člana 291. stav 1. KZ FBiH.

Protiv navedene presude žalbu je izjavio zamjenik glavnog kantonalnog tužitelja u Livnu (u daljem tekstu kantonalni tužitelj), kojom prvostepenu presudu u osuđujućem dijelu pobija zbog odluke o kazni, a u oslobođajućem dijelu zbog bitne povrede odredaba krivičnog postupka iz člana 312. stav 1. tačka k) ZKP FBiH kako je to označeno u žalbi, iako iz razloga žalbe proizilazi da se u ovom dijelu presuda pobija zbog pogrešno ili nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja, s prijedlogom da se žalba uvaži, pobijana presuda preinači, na način da se optuženom za krivično djelo Ubistvo iz člana 166. stav 1. u vezi sa članom 28. KZ FBiH izrekne adekvatna kazna kojom će se postići svrha kažnjavanja, kao i da se optuženi oglasi krivim za krivično djelo Oduzimanje tuđe pokretnine iz člana 291. stav 1. KZ FBiH i da mu se za isto krivično djelo izrekne odgovarajuća kazna.

Žalbu protiv navedene presude u odnosu na osuđujući dio, izjavio je i branitelj optuženog H.M., advokat Jozo Ćurić iz Livna, zbog bitnih povreda odredaba krivičnog postupka iz člana 312. stav 1. tačka i) i k) ZKP FBiH, pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja, povrede krivičnog zakona i zbog odluke o krivičnopravnoj sankciji, troškovima krivičnog postupka i imovinskopravnom zahtjevu, s prijedlogom da se žalba uvaži, pobijana presuda preinači i optuženi H.M. osloboди od optužbe za krivično djelo Ubistvo iz člana 166. stav 1. u vezi sa članom 28. KZ FBiH za koje je tom presudom oglašen krivim ili u protivnom da se pobijana presuda ukine i odredi održavanje pretresa pred Vrhovnim sudom FBiH.

U odgovoru na žalbu kantonalnog tužitelja, branitelj optuženog H.M. je osporio navode i prigovore iz te žalbe, te je predložio da se ista odbije kao neosnovana.

Federalna tužiteljica podneskom broj T10 0 KTŽ 0007763 20 4 od 06.02.2020. godine je predložila da se žalba branitelja optuženog H.M. izjavljena protiv prvostepene presude odbije kao neosnovana, a da se žalba kantonalnog tužitelja u Livnu uvaži, presuda Kantonalnog suda u Livnu broj 10 0 K 004093 18 K od 14.09.2018. godine, preinači i optuženom za krivično djelo Ubistvo iz člana 166. stav 1. u vezi sa članom 28. KZ FBiH izrekne kazna zatvora u dužem trajanju od izrečene, kao i da se optuženi oglasi krivim za krivično djelo Oduzimanje tuđe pokretnine iz člana 291. stav 1. KZ FBiH i da mu se za to krivično djelo izrekne odgovarajuća kazna.

Na sjednici vijeća ovog suda, održanoj u smislu odredbe člana 319. stav 1. ZKP FBiH, federalna tužiteljica je ostala u cijelosti kod navoda i prijedloga iz podneska broj T10 0 KTŽ 0007763 20 4 od 06.02.2020. godine. Na istoj sjednici branitelj optuženog je ostao kod navoda i prijedloga iz podnesene žalbe koju je na sjednici vijeća detaljno i izložio, kao i kod navoda i prijedloga iz odgovora na žalbu kantonalnog tužitelja, dok je optuženi prihvatio navode i prijedloge iz žalbe branitelja i odgovora na žalbu kantonalnog tužitelja, kao i navode koje je njegov branitelj iznio na sjednici vijeća.

Ovaj sud je na osnovu člana 321. ZKP FBiH ispitao pobijanu presudu u granicama žalbenih navoda i prigovora kantonalnog tužitelja i branitelja optuženog, kao i po

službenoj dužnosti na okolnosti da li je na štetu optuženog povrijedjen Krivični zakon, pa je odlučio kao u izreci, iz sljedećih razloga:

Pobjijajući prvostepenu presudu zbog bitne povrede odredaba krivičnog postupka iz člana 312. stav 1. tačka k) ZKP FBiH, branitelj optuženog u žalbi ukazuje da je izreka te presude nerazumljiva, proturječna sama sebi i razlozima presude, odnosno da presuda uopće ne sadrži razloge o odlučnim činjenicama. Međutim, u vezi ovih žalbenih prigovora branitelj optuženog u žalbi ne daje nikakve razloge, odnosno ove žalbene prigovore ne konkretizira, izuzev što u žalbi, pozivajući se na navode iz iskaza optuženog da je u predmetnom događaju bio napadnut od strane oštećenog T.N., iznosi tvrdnje da je pobijana presuda suprotna izvedenim dokazima i da je do povređivanja oštećenog došlo postupanjem optuženog u okolnostima nužne odbrane.

S tim u vezi valja prvenstveno podsjetiti, da s obzirom na odredbu člana 310. ZKP FBiH, žalba izjavljena protiv presude mora da bude sastavljena tako da može poslužiti kao osnova za njeno ispitivanje. To podrazumijeva obavezu žalitelja da konkretizira žalbeni osnov, u konkretnom slučaju postojanje naprijed navedene bitne povrede odredaba krivičnog postupka, jer se bez toga ne zna koji su žalbeni prigovori istaknuti. Obzirom da branitelj optuženog nije obrazložio ovaj žalbeni osnov, jer nije određeno ukazao u čemu se ogleda nerazumljivost i proturječnost izreke pobijane presude, zatim u čemu se sastoje proturječnost te izreke u odnosu na njene razloge, te koje su to odlučne činjenice o kojima nisu dati razlozi, ovi paušalni žalbeni prigovori nisu ni mogli dovesti u pitanje pravilnost i zakonitost pobijane presude.

U konkretnom slučaju, primjetno je da je branitelj optuženog zapravo žalbeni osnov bitne povrede odredaba krivičnog postupka obrazložio navodima da je optuženi predmetne ozljede oštećenom T.N. zadao postupajući u nužnoj odbrani, a koji navodi u svojoj suštini predstavljaju žalbeni osnov pogrešno ili nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja, pa će takvi njegovi prigovori od strane ovog suda biti i razmatrani u okviru tog žalbenog osnova.

U žalbi, a u prilog bitnoj povredi odredaba odredaba krivičnog postupka iz člana 312. stav 1. tačka i) ZKP FBiH, branitelj optuženog je naveo da se pobijana presuda zasniva na nezakonitom dokazu, jer su prema navodima žalbe potvrdom Policijske uprave Tomislavgrad broj 02-03/6-1-04-14/17 od 14.06.2017. godine o privremenom oduzimanju predmeta od optuženog, bez naredbe suda od optuženog oduzeti majica bijele boje pokidana i zaprljana, donji dio trenerke, tenisice „Salamon“ i preklopna čakija o privremenom oduzimanju predmeta broj 02-02/05-2-45/19 od 06.03.2019. godine, kao i da od strane tužiteljstva nije izvršeno otvaranje i pregled privremeno oduzetih predmeta koji su navedeni u potvrdi Policijske uprave Tomislavgrad broj 02-03/6-1-04-14/17 od 14.06.2017. godine, čime je prema navodima iz žalbe branitelja postupljeno protivno odredbama člana 79. i 85. ZKP FBiH. Obzirom da su navedeni predmeti, među kojima i čakija na preklop, od optuženog oduzeti bez naredbe i da nije izvršeno otvaranje i pregled navedenih privremeno oduzetih predmeta, prema stavu iz žalbe branitelja, na takvom dokazu prema odredbi člana 11. stav 2. ZKP FBiH se ne može zasnivati presuda.

Ovi žalbeni prigovori branitelja optuženog, nisu osnovani.

Iz potvrde Ministarstva unutrašnjih poslova Policijska uprava Tomislavgrad broj 02-03/6-1-04-14/17 od 14.06.2017. godine o privremenom oduzimanju predmeta od optuženog, proizilazi da je optuženi H.M. službenim licima Policijske uprave Tomislavgrad dana 16.06.2017. godine, dobrovoljno predao majicu bijele boje pokidanu i zaprljanu, donji dio trenerke sive boje L veličine, zaprljane, na kojoj se na bočnoj lijevoj strani nalazi bijela traka sa natpisom „FORE SPORTS WEAR“, tenisice „Salamon“ zaprljane i preklopnu čakiju sa natpisom „STAINLESS“ drvene drške smeđe boje i da je u potvrdi o privremenom oduzimanju predmeta posebno naznačeno da su naprijed opisani predmeti (majica bijele boje, donji dio trenerke i preklopna čakija sa natpisom „STAINLESS“ drvene drške smeđe boje) predati dobrovoljno, koju potvrdu je potpisao optuženi bez bilo kakvih primjedbi. Takođe, iz ove potvrde (radi se o tipskom obrascu na kojem su upisani član 76. stav 1., 76. stav 2, 79. i 80. stav 1. ZKP FBiH), vidljivo je da je na potvrdi kao pravni osnov oduzimanja predmeta označen član 80. stav 1. ZKP FBiH i posebno naznačeno da se oduzimanje predmeta vrši bez naredbe, jer se tada osumnjičeni H.M. ne protivi oduzimanju predmeta, izričito navodeći da mu za oduzimanje predmeta nije potrebna sudska naredba i da dobrovoljno predaje naprijed opisane predmete (majicu bijele boje, donji dio trenerke, tenisice i preklopnu čakiju). Prema odredbi člana 80. stav 1. ZKP FBiH, predmeti iz člana 79. stav 1. istog zakona (predmeti koji mogu poslužiti kao dokaz u krivičnom postupku), mogu se oduzeti i bez naredbe suda ukoliko postoji opasnost od odlaganja. Imajući u vidu da su u konkretnom slučaju ovlaštena službena lica Policijske uprave Tomislavgrad neposredno po izvršenju predmetnog krivičnog djela, od tada osumnjičenog H.M. oduzela predmete koji mogu poslužiti kao dokaz u predmetnoj stvari (preklopnu čakiju i odjevne predmete), a žalbom branitelja optuženog se ne osporava opasnost od odlaganja, neosnovane su tvrdnje iznesene u žalbi branitelja da je oduzimanje predmeta od optuženog izvršeno protivno odredbama ZKP FBiH. Osim toga u potvrdi Policijske uprave Tomislavgrad broj 02-03/6-1-04-14/17 od 14.06.2017. godine koju je tada osumnjičeni H.M. potpisao, je navedeno da je osumnjičeni, a što se ni žalbom branitelja ne osporava, dobrovoljno predao majicu bijele boje, donji dio trenerke, tenisice i preklopnu čakiju, a da se radilo o dobrovoljnoj predaji ovih predmeta, proizilazi to i iz zapisnika Policijske uprave Tomislavgrad broj 02-03/6-1-04-104/17 od 14.06.2017. godine i zapisnika Kantonalnog tužiteljstva Livno broj T10 0 KT 0007763 17 od 15.06.2017. godine o ispitivanju osumnjičenog u istrazi, gdje je osumnjičeni u prisustvu branitelja naveo da je predmete koji su navedeni u potvrdi, dobrovoljno predao ovlaštenim službenim osobama policije. S tim u vezi je neophodno ukazati da se općenito, nezakonitost određenog dokaza ne može zasnivati isključivo na činjenici da je prilikom njegovog pribavljanja povrijedena neka odredba procesnog zakona (osim ako to nije izričito propisano), nego se u tim situacijama mora cijeniti cilj odredbe (koja nije primijenjena ili je prekršena), značaj propusta da se postupi u skladu sa njom za osnovna prava i slobode, kao i značaj toga propusta u odnosu na osnovna načela krivičnog postupka, pa se tek tada može izvesti zaključak o zakonitosti ili nezakonitosti određenog dokaza. Svako suprotno postupanje, značilo bi da bilo koja povreda odredaba procesnog zakona prilikom pribavljanja dokaza, automatski ima za posljedicu nezakonitost toga dokaza. Stoga, imajući u vidu navedeno, okolnost da je u konkretnom slučaju oduzimanje predmeta od osumnjičenog izvršeno bez naredbe suda, odnosno da nije postupljeno, kako branitelj navodi u žalbi, na način propisan odredbama ZKP FBiH, sama po sebi, imajući u vidu konkretnu situaciju, nema za posljedicu da se radi o nezakonitom dokazu, tim prije što se u žalbi ne iznose argumenti zbog čega se smatra da je uslijed navedenih okolnosti došlo do

povrede ljudskih prava i sloboda optuženog, propisanih ustavom i međunarodnim ugovorima ili do pribavljanja dokaza bitnim povredama odredaba ZKP FBiH, u smislu odredbe člana 11. stav 2. ZKP FBiH.

Nadalje, osporavajući prvostepenu presudu zbog bitne povrede odredaba krivičnog postupka, branitelj optuženog u žalbi navodi, da nakon što je potvrdom Policijske uprave Tomislavgrad broj 02-03/6-1-04-14/17 od 14.06.2017. godine od tada osumnjičenog H.M. izvršeno privremeno oduzimanje odjevnih predmeta i preklopne čakije sa natpisom „STAINLESS“ drvene drške smeđe boje, nije ispoštovana zakonska procedura iz člana 85. ZKP FBiH, jer tužitelj koji je zakonom ovlašten za to, nije izvršio otvaranje i pregled privremeno oduzetih predmeta od optuženog.

Ni ovi žalbeni prigovori branitelja optuženog nisu osnovani.

Odredbom člana 82. stav 1. ZKP FBiH propisano je da će se nakon privremenog oduzimanja predmeta i dokumentacije, u zapisnik popisati privremeno oduzeti predmeti i dokumentacija i o tome izdati potvrda, a ukoliko popis predmeta i dokumentacije nije moguć, prema stavu 2. istog člana, ti predmeti će se staviti u poseban omot i zapečatiti. Prema odredbi člana 85. stav 1. ZKP FBiH, otvaranje i pregled privremeno oduzetih predmeta i dokumentacije čiji popis nije moguć, zbog čega su stavljeni u poseban omot i zapečaćeni, vrši tužitelj ili ovlaštena službena osoba na osnovu pismenog odobrenja koje je izdao tužitelj. Imajući u vidu da se u konkretnom slučaju nije radilo o predmetima čiji popis nije bio moguć pa su zbog toga stavljeni u poseban omot i zapečaćeni, već da se radilo o predmetima koji su detaljno opisani i kao takvi od strane ovlaštenih službenih lica popisani na potvrdi o oduzimanju predmeta koju je osumnjičeni H.M. lično potpisao, te da je osumnjičeni svojim izjavama datim u istrazi na zapisnik Policijske uprave Tomislavgrad broj 02-03/6-1-04-104/17 od 14.06.2017. godine i zapisnik Kantonarnog tužiteljstva Livno broj T10 0 KT 0007763 17 od 15.06.2017. godine, u prisustvu branitelja, potvrđio, ne samo dobrovoljnost pri predaji, već i identitet pokazanih mu predmeta koji su od njega predmetnom potvrdom oduzeti, to u smislu odredaba člana 85. ZKP FBiH, nije ni bilo neophodno da se izvrši otvaranje i pregled predmeta privremeno oduzetih od tada osumnjičenog potvrdom Policijske uprave Tomislavgrad broj 02-03/6-1-04-14/17 od 14.06.2017. godine. Stoga, imajući u vidu navedeno, žalbenim prigovorima da u predmetnoj stvari nije izvršeno otvaranje i pregled privremeno oduzetih predmeta od optuženog, ne dovodi se u pitanje zakonitost pobijane presude.

Osporavajući prvostepenu presudu zbog bitne povrede odredaba krivičnog postupka, branitelj optuženog u žalbi dalje navodi da je prvostepeni sud postupio protivno odredbi člana 288. stav 2. ZKP FBiH, time što je na pretresu pročitao iskaz oštećenog T.N. dat u istrazi. Smatra da prvostepeni sud nije mogao prihvati mogućnost čitanja na glavnom pretresu iskaza svjedoka oštećenog datog u istrazi, te dalje, pobijanu presudu temeljiti na ovom iskazu, pogotovo što se isti ne podudara sa ostalim iskazima. Ovakvim navodima, iako to u žalbi nije izričito označeno, branitelj optuženog ukazuje da je prvostepeni sud pobijanom presudom počinio bitnu povredu odredaba krivičnog postupka iz člana 312. stav 2. u vezi sa članom 288. stav 2. ZKP FBiH i da je time povrijedjeno pravo na odbranu optuženog, a što je u osnovi bitne povrede odredaba krivičnog postupka iz člana 312. stav 1. tačka d) ZKP FBiH.

Ovakvi žalbeni prigovori branitelja nisu osnovani.

Prema odredbi člana 288. stav 2. ZKP FBiH, a kojom su propisani izuzeci od načela kontradiktornosti krivičnog postupka, zapisnici o iskazima dati u istrazi mogu biti na glavnom pretresu pročitani i korišteni kao dokaz, samo u situacijama kada su ispitane osobe umrle, duševno oboljele, ili se ne mogu pronaći, ili je njihov dolazak pred sud nemoguć, ili je znatno otežan iz važnih uzroka, ili ako bez zakonskih razloga neće da daju iskaz na glavnoj raspravi.

Iz obrazloženja pobijane presude kao i podataka u sudskom spisu proizilazi da je prvostepeni sud izvršio pozivanje svjedoka oštećenog T.N. na glavni pretres koji je bio zakazan pred tim sudom za dan 11.06.2018. godine, i to na adresu koju je oštećeni naveo na zapisnik od 14.06.2017. godine o ispitivanju u istrazi, ali da svjedok oštećeni T.N. koji nije pronađen na ovoj adresi i kome nije bilo moguće izvršiti uručenje poziva, na glavni pretres nije pristupio. Prema podacima iz sudskog spisa, radi obezbjeđenja prisustva svjedoka oštećenog T.N. na glavnem pretresu pred prvostepenim sudom koji je bio zakazan za dan 27.06.2018. godine, od strane Kantonalnog tužiteljstva Livno zatražene su provjere prebivališta, odnosno boravišta oštećenog kroz službene evidencije i na terenu od nadležne Policijske uprave Živinice, a koja je dopisom broj 08-05/6-2-1016/18 od 15.06.2018. godine obavijestila Kantonalno tužiteljstvo Livno da se oštećeni T.N. ne nalazi na prijavljenoj adresi (Ž. ...), da boravi negdje na području općine N. ali da bliža adresa stanovanja istog nije poznata. Obzirom da svjedok oštećeni zbog nemogućnosti uručenja poziva istom nije pristupio ni na zakazani pretres za dan 27.06.2018. godine, od strane Kantonalnog tužiteljstva Livno zatražena je operativna potraga prebivališta, odnosno boravišta oštećenog T.N. od MUP HNK Policijske uprave Čapljina Policijske stanice Neum, a koja je dopisom broj 02-02/6-6-04-815-1/18 od 10.07.2018. godine obavijestila Kantonalno tužiteljstvo Livno da nisu mogli utvrditi mjesto boravka oštećenog. U konkretnoj situaciji, obzirom da svjedok oštećeni T.N. nije pristupio ni na zakazani pretres za dan 29.08.2018. godine, jer se nije mogao pronaći, na istom pretresu, po odluci sudskog vijeća, a pozivanjem na odredbu člana 288. stav 2. ZKP FBiH, iskaz svjedoka oštećenog T.N. dat na zapisnik MUP Policijska uprava Tomislavgrad broj 02-03/6-1-04-102/18 od 14.06.2017. godine je pročitan. Polazeći od naprijed izloženog, obzirom da je i po ocjeni ovog suda učinjeno dovoljno napora u pogledu pronalaska adrese svjedoka oštećenog i njegovog pozivanja da pristupi na glavni pretres, u situaciji kada se svjedok oštećeni T.N. i unatoč provjera izvršenih putem Policijske uprave Živinice i Policijske uprave Čapljina Policijska stanica Neum, nije mogao pronaći i nije pristupio na pretrese zakazane pred prvostepenim sudom za dan 11.06.2018. godine, 27.06.2018. godine i 29.08.2018. godine, prvostepeni sud je postupio u skladu sa odredbom člana 288. stav 2. ZKP FBiH kada je na glavnem pretresu, pročitao iskaz svjedoka oštećenog T.N. dat u istrazi, te time nije počinio bitnu povredu odredaba krivičnog postupka iz člana 312. stav 2. u vezi sa članom 288. stav 2. ZKP FBiH, na koju se ukazuje žalbom branitelja optuženog.

Pored toga, valja naglasiti da prilikom iznošenja ovih žalbenih prigovora branitelj optuženog nije konkretizirao, u kom smislu i zbog čega je to bilo ili moglo biti od utjecaja na zakonito i pravilno donošenje pobijane presude (naravno odnosi se na hipotetičku situaciju da je prvostepeni sud zaista povrijedio odredbu člana 288. stav 2.

ZKP FBiH). Kako nasuprot tome sa jedne strane takve činjenice i okolnosti nisu sadržane u žalbi branitelja optuženog, a sa druge strane ih ovaj su ne može utvrđivati i ispitivati po službenoj dužnosti, onda je jasno i sa ovog aspekta da se bez toga ne može ispitivati i prihvati da je prvostepeni sud učinio takvu bitnu povredu odredaba krivičnog postupka. Osim toga, iz obrazloženja pobijane presude jasno proizlazi da ona nije isključivo ili u pretežnom dijelu zasnovana na iskazu svjedoka oštećenog T.N., već i na brojnim drugim dokazima, između ostalog i na iskazu svjedoka T.M., očevidca predmetnog događaja, u kojim iskazima u izjašnjenju o relevantnim činjenicama, suprotno navodima iz žalbe, nema protivrječnosti.

Iz svega naprijed izloženog, ovaj sud nalazi da se neosnovano žalbom branitelja optuženog prvostepena presuda pobija zbog bitnih povreda odredaba krivičnog postupka.

Pobijajući prvostepenu presudu zbog pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja, branitelj optuženog u žalbi ističe da je optuženi radnje za koje je oglašen krim pobjijanom presudom, učinio odbijajući od sebe napad kojem je bio izložen od strane oštećenog. S tim u vezi je naveo da je oštećeni T.N., kada je optuženi dovezao sa njegovom suprugom T.M. njegovu mldb. kćerku T.M.1, prišao vozilu, da je obraćajući se optuženom riječima „M.“, što mi ovo uradi“, istom zadao par udaraca pesnicom u lice, nakon čega je optuženog izvukao iz vozila, te da je u hrvanju i potezanju do kojeg je došlo izvan vozila, oštećeni, koji je korpulentan i fizički jači od optuženog, optuženog oborio na tlo i počeo stezati za vrat i da je u takvim okolnostima optuženi iz džepa od trenerke izvukao čakiju i istom zadao ubod oštećenom.

Ovi navodi žalbe branitelja optuženog nisu osnovani.

Prije svega je neophodno naglasiti da ovi navodi istaknuti u žalbi branitelja optuženog u pogledu okolnosti pod kojima je došlo do povređivanja oštećenog, predstavljaju navode koje je optuženi iznio u svom iskazu koji je dao u sopstvenoj stvari, a koji u pogledu izjašnjenja o relevantnim činjenicama, nemaju uporišta u drugim izvedenim dokazima (iskazima svjedoka, nalazu i mišljenju vještaka medicinske struke dr. Josipa Perića i materijalnim dokazima u spisu).

Iz iskaza svjedoka oštećenog T.N. i svjedoka T.M. proizilazi da je oštećeni T.N., kada se optuženi dovezao pred kuću u kojoj je živio oštećeni sa T.M., suprugom oštećenog, a sa kojom je optuženi živio u vanbračnoj zajednici i kćerkom oštećenog mldb. T.M.1 i kada je T.M. sa mldb. T.M.1 izašla iz vozila kako bi predala kćerku oštećenom, prišao vozilu i optuženom se obratio riječima „đe si „M.“, što si mi ovo napravio“, da je potom udario šakom optuženog, prema iskazu svjedoka T.M. dok se optuženi nalazi u vozilu, odnosno prema iskazu svjedoka oštećenog T.N., kada je optuženi izašao iz vozila, te da su se prema iskazima ovih svjedoka optuženi i oštećeni po izlasku iz vozila optuženog, fizički razračunavali, tačnije „potukli“, kako to u svom iskazu navodi svjedok T.M. i da su u tom razračunavanju koje se odvijalo od ceste pa do ugla žive ograde, jedan drugog obarali na tlo. Svjedok T.M. je u svom iskazu navela da su se optuženi i oštećeni tukli na cesti, da su tako tukući se došli do ugla druge žive ograde, da je prvo optuženi povalio T.N., ali da nije vidjela da ga je nečim ubio i da je nakon toga T.N. povalio H.M. i da su se nastavili tući, dok u jednom momentu nisu ustali, pa je H.M. ušao u auto, dok

je svjedok oštećeni u svom iskazu naveo da je optuženi odmah po izlasku iz vozila zamahivao prema njemu nekim predmetom u namjeri da ga ubode, da se radilo najvjerovatnije o patent nožu, što zaključuje po tome jer je čuo škljocanje još dok je H.M. bio u vozilu, da je on braneći se udario šakom H.M. u predio lica (obraza), da ga je nakon toga H.M. oborio na tlo i ubo tim predmetom kojim je zamahivao, vjerovatno nožem, nakon čega je uzeo njegov mobitel koji mu je iz džepa ispašao, sjeo u vozilo i sa T.M. se odvezao u pravcu Tomislavgrada.

S obzirom na ovakve okolnosti pod kojima je došlo do ozljđivanja oštećenog, imajući u vidu da iz iskaza svjedoka oštećenog T.N. i svjedoka T.M. proizilazi da su se optuženi i oštećeni po izlasku iz vozila optuženog fizički razračunavali, tačnije „potukli“ i da je u takvim okolnostima (u fizičkom obračunu tokom kojeg su jedan drugog obarali na tlo) optuženi zadao ubod nožem oštećenom, te imajući u vidu da branitelj optuženog unakrsnim ispitivanjem u pogledu navedenih relevantnih okolnosti nije doveo u sumnju iskaz svjedoka T.M., kao i da iskaz optuženog u izjašnjenju da mu je optuženi dok se nalazio u vozilu zadao više udaraca rukama i nogama i da ga je dok se nalazio na tlu stezao rukama za vrat, nije potvrđen niti jednim drugim dokazom (iskazom svjedoka, nalazom vještaka medicinske struke dr. Josipa Perića i materijalnim dokazima u spisu), pravilan je i po ocjeni ovog suda zaključak prvostepenog suda da u je predmetnom događaju došlo do fizičkog razračunavanja optuženog i oštećenog i da su pristajanjem na takav obračun i optuženi i oštećeni bili u ulozi napadnutog i napadača, te da se optuženi ne može pozivati na nužnu odbranu postupanjem u takvim okolnostima. S tim u vezi, neprihvatljivi su navodi iz žalbe branitelja da je oštećeni za vrijeme predmetnih dešavanja djelovao samo kao napadač, jer takvi navodi nemaju uporišta u izvedenim dokazima.

Naime, pristajanje na fizički obračun, isključuje mogućnost pozivanja aktera tog fizičkog obračuna, u konkretnom slučaju optuženog, na nužnu odbranu, obzirom da je i sam vršio protivpravni napad na oštećenog, koji, a što se ni žalbom ne osporava, u predmetnom događaju nije raspolagao nikakvim oružjem niti oruđem, za razliku od optuženog koji je kod sebe imao nož na preklop, koji je u predmetnom događaju i upotrijebio, zadavši istim ubod oštećenom u predio lijeve strane grudnog koša. Kako je suština nužne odbrane u smislu odredbe člana 26. stav 2. KZ FBiH, odbijanje istovremenog protivpravnog napada, prvostepeni sud je pravilno ocijenio da konkretna radnja optuženog nema ta obilježja, već da se u istoj stiču sva bitna obilježja krivičnog djela pokušaja ubistva, za koje je optuženi pobijanom presudom i oglašen krivim.

Iz svega naprijed navedenog, ovaj sud nalazi da se neosnovano žalbom branitelja optuženog osporava pravilnost zaključka prvostepenog suda da se u konkretnom slučaju optuženi ne može pozvati na postupanje u nužnoj odbrani.

S obzirom da je branitelj optuženog kroz prigovore o pogrešno i nepotpuno utvrđenom činjeničnom stanju ukazao i na povредu Krivičnog zakona, tvrdnjama da je optuženi u konkretnom slučaju postupao u nužnoj odbrani i da je primjenom odredbe člana 26. stav 2. KZ FBiH trebao biti oslobođen od optužbe, kako je ovaj sud žalbeni prigovor branitelja vezan za pravilnost činjeničnih zaključaka prvostepenog suda, ocijenio neosnovanim i našao da je pravilan zaključak prvostepenog suda da su u radnjama optuženog ostvarena sva bitna obilježja krivičnog djela Ubistvo iz člana 166. stav 1. u

vezi sa članom 28. KZ FBiH za koje je pobijanom presudom oglašen krivim, te o tome već dao razloge, ovaj sud nalazi neosnovanim i žalbene prigovore branitelja kojima se prvostepena presuda pobija zbog povrede Krivičnog zakona.

Ispitujući pobijanu presudu u odluci o kazni, kako u vezi sa žalbenim prigovorima kantonalnog tužitelja, gdje se iznose tvrdnje da je prvostepeni sud kao otežavajuću okolnost na strani optuženog trebao cijeniti jačinu ugrožavanja zaštićenog dobra, jer je prema navodima iz žalbe samo pukim slučajem oštrica noža udarila u rebro i nije došlo do prodora istog u prsište oštećenog, tako i u vezi sa žalbenim prigovorima branitelja optuženog H.M., gdje branitelj optuženog, navodima da je optuženi u konkretnom slučaju postupao u okolnostima nužne odbrane, ističe da je svaka kazna suprotna pozitivnim zakonskim propisima, ovaj sud je našao da je prvostepeni sud pravilno utvrdio sve činjenice i okolnosti od značaja za odluku o kazni i pravilno odmjerio kaznu optuženom za počinjeno krivično djelo.

Naime, prilikom odmjeravanja kazne optuženom, prvostepeni sud je, postupajući u smislu odredbe člana 49. stav 1. KZ FBiH, kao olakšavajuće okolnosti na strani optuženog utvrdio i cijenio životnu dob optuženog, uz određenje da se radi o licu mlađe životne dobi, korektno držanje pred sudom, okolnost da je fizičko razračunavanje započeo oštećeni i da je predmetno krivično djelo optuženi počinio u stanju bitno smanjene uračunljivosti, pa je ne našavši otežavajućih okolnosti, navedene olakšavajuće okolnosti utvrđene na strani optuženog u njihovoј ukupnosti cijenio osobito olakšavajućim, te utvrdio da se i sa ublaženom kaznom u smislu odredbe člana 50. tačka b) KZ FBiH, može postići svrha kažnjavanja, kao i da postoji osnov za ublažavanje kazne u smislu odredbe člana 50. tačka a) KZ FBiH, obzirom na činjenicu da je predmetno krivično djelo ostalo u pokušaju. Pri tome, ovaj sud cijeni neprihvatljivim žalbene tvrdnje kantonalnog tužitelja da je prvostepeni sud prilikom odmjeravanja kazne optuženom, propustio da vrednuje kao otežavajuću okolnost na strani optuženog jačinu ugrožavanja zaštićenog dobra, tačnije okolnost da je oštrica noža kojim je optuženi zadao ubod oštećenom udarila u rebro i da samo pukim slučajem nije došlo do prodora iste u prsište, iz razloga što je na osnovu okolnosti da je optuženi zadao ubod nožem oštećenom u predio grudnog koša utvrđeno postojanje umišljaja optuženog usmijerenog na usmrćenje oštećenog, kao bitnog obilježja predmetnog krivičnog djela, pa se ta okolnost nije mogla dva puta vrednovati, pa niti u okolnostima na koje tužitelj ukazuje žalbom „da samo pukim slučajem nije došlo do prodora oštrice noža u prsište oštećenog“.

Kako dakle, nijedna od okolnosti od značaja za odluku o kazni utvrđenih na strani optuženog, žalbama kantonalnog tužitelja i branitelja optuženog nije dovedena u pitanje, a niti su istaknute kakve okolnosti koje su od uticaja na odmjeravanje kazne, a koje prvostepeni sud nije imao u vidu, te kako je prvostepeni sud po nalaženju ovog suda svim okolnostima od značaja za odluku o kazni dao odgovarajući značaj, ovaj sud nalazi da izrečena kazna zatvora optuženom u trajanju od jedne godine za predmetno krivično djelo, nije blaga, kako se to tvrdi u žalbi kantonalnog tužitelja, a niti prestrogo odmjerena, imajući u vidu da je ista izrečena uz primjenu instituta ublažavanja kazne, i da blažu kaznu od izrečene, kada se ima u vidu odredba člana 51. stav 1. tačka b) KZ FBiH, nije bilo ni moguće izreći, i u svemu odgovara težini učinjenog krivičnog djela i

stepenu krivnje optuženog kao počinitelja istog, te da je ista neophodno potrebna za ostvarivanje svrhe kažnjavanja iz člana 42. KZ FBiH.

Prigovorima da je optuženi u konkretnom slučaju postupao u nužnoj odbrani i da je primjenom odredbe člana 26. stav 2. KZ FBiH trebao biti oslobođen od optužbe, branitelj optuženog prvostepenu presudu osporava i zbog odluke o troškovima krivičnog postupka i imovinskopravnom zahtjevu, navodeći da je obavezivanje optuženog na naknadu troškova krivičnog postupka i upućivanje oštećenog sa imovinskopravnim zahtjevom na parnicu, protivno svim zakonskim propisima. Kako je žalbeni prigovor branitelja vezan za pravilnost činjeničnih zaključaka prvostepenog suda ovaj sud ocijenio neosnovanim, imajući u vidu da je pobijanom presudom optuženi oglašen krivim za krivično djelo Ubistvo iz člana 166. stav 1. u vezi sa članom 28. KZ FBiH za koje je i optužen, pravilno je i u skladu sa odredbom člana 202. stav 1. ZKP FBiH prvostepeni sud postupio kada je optuženog obavezao na naknadu troškova krivičnog postupka. Nadalje, imajući u vidu da podatci krivičnog postupka nisu pružali pouzdanu osnovu ni za potpuno, a niti za djelimično presuđenje postavljenog imovinskopravnog zahtjeva oštećenog, primjenom odredbe člana 212. stav 3. ZKP FBiH, prvostepeni sud je pravilno postupio kada je oštećenog Naima Tursunovića sa imovinskopravnim zahtjevom uputio na parnicu.

Kad je u pitanju oslobađajući dio prvostepene presude, osporavajući u ovom dijelu presude pravilnost činjeničnih utvrđenja, kantonalni tužitelj u žalbi navodi da je prvostepeni sud iz dokaza izvedenih tokom postupka (iskaza svjedoka oštećenog T.N. i svjedoka T.M.), a koje je u žalbi i precizirao, izveo pogrešan zaključak da nije dokazano da je optuženi počinio krivično djelo Oduzimanje tuđe pokretnine iz člana 291. stav 1. KZ FBiH. S tim u vezi je ukazao da su neprihvativi navodi iz obrazloženja pobijane presude da su optuženi i svjedok T.M., mobilni telefon oštećenog T.N. koji je optuženi dobrovoljno predao policiji, vidjeli tek kada je isti zazvonio dok su se vozili, jer isti prema navodima žalbe nije mogao ispasti oštećenom u vozilu kojim su se optuženi i T.M. dovezli, nego na mjestu gdje se odvijao fizički obračun optuženog i oštećenog, što proizilazi iz iskaza svjedoka oštećenog T.N. koji je naveo da mu je mobitel ispaо iz džepa na tlo i da ga je optuženi uzeo, kao i iz iskaza svjedoka T.M., koja je navela da joj je optuženi kada je mobitel u vozilu zazvonio rekao da je to mobitel oštećenog koga je zabunom uzeo misleći da je njegov.

Ovaj sud nalazi da navedeni žalbeni prigovori kantonalnog tužitelja, nisu osnovani.

Stoje navodi žalbe da je oštećeni T.N. u svom iskazu naveo da je optuženi uzeo njegov mobitel koji mu je tokom fizičkog obračuna iz džepa ispaо na tlo i da je svjedok T.M. u svom iskazu navela da joj je optuženi kada je mobitel oštećenog u vozilu zazvonio, rekao da je zabunom uzeo mobitel oštećenog, misleći da je njegov, međutim, ovi iskazi, kada se imaju u vidu materijalni dokazi u spisu (potvrda Policijske uprave Tomislavgrad broj 02-03/6-1-04-16/17 od 15.06.2017. godine o dobrovoljnoj predaji predmeta od strane optuženog), i po ocjeni ovog suda, nisu davali osnova za izvođenje zaključka da je optuženi počinio krivično djelo oduzimanje tuđe pokretnine, za koje je između ostalog optužen. Naime, imajući u vidu da iz potvrde Policijske uprave Tomislavgrad broj 02-03/6-1-04-16/17 od 15.06.2017. godine o dobrovoljnoj predaji predmeta proizilazi da je optuženi odmah po dolasku u Tomislavgrad, ovlaštenim službenim

osobama Policijske uprave Tomislavgrad predao mobilni telefon oštećenog, pravilan je zaključak prvostepenog suda da se iz izvedenih dokaza (iskaza svjedoka i materijalnih dokaza u spisu), ne može izvesti zaključak da je optuženi mobilni telefon oštećenog uzeo sa sviješću da se radi o tuđoj stvari. Stoga je prvostepeni sud pravilno postupio kada je optuženog primjenom odredbe člana 299. tačka c) ZKP FBiH oslobođio od optužbe da je počinio krivično djelo Oduzimanje tuđe pokretnine iz člana 291. stav 1. KZ FBiH.

Na osnovu izloženog, ovaj sud je u smislu člana 328. ZKP FBiH, donio presudu kojom je žalbe kantonalnog tužitelja u Livnu i branitelja optuženog Mirnesa Hodžića, odbio kao neosnovane, te odlučio kao u izreci presude.

Zapisničar
Amela Kešan,s.r.

Predsjednica vijeća
Nidžara Zlotrg,s.r.